

Retfærdighedens Krav og den grundlovmæssige Ret. Men det, der gør denne Regering stærk, det er, om vi tabe Troen paa denne retfærdige Sag og ligesom opgive den Tanke, at vi kunne vinde frem, thi derved styrkes denne Regering. Og hvis vi gaa til Forlig med den, som har gjort Overgrebet, da ser jeg ikke rettere end, at saa have vi rakt Haand til det uretfærdige Styre; vi blive lige som meddelagtige deri, og vil det danste Folk dette, da synes det mig, at det vilde være enstydigt med, at det underskrev sin egen Dødsdom som frit Folk, og da det har kunnet leve saa længe, er det min Tro, at det gaar det aldrig med til. Det danste Folk har Levedygtighed nok til at kunne holde ud. Se derfor vil jeg gerne med saa stor Varme, som jeg kan lægge i mine Ord, advare imod, at vi gaa med til at række Haand til det Styre, vi for Tiden leve i. Skal der komme et Forlig, og skulle disse Folk, som have begyndt paa den Vej og fortsat den, saa denne Forsamlings Billigelse, saa synes mig, at vi derved have opgivet vor grundlovmæssige Ret, og jeg ser ingen Fare ved, at vi staa og sige Nej. Skulle vi end vente, til dette Aarhundrede er sluttet, og maatte længere, saa tror jeg dog, vi have Livskraft nok til at overleve det. Men sig vi ja dertil, ere vi hemmede for lange, lange Tider og meget længere, og jo snarere vi kunne staa sammen om at sige Nej og bestemt Nej, vi ville ikke have med denne Regering at bestille — des snarere er det min Mening, at vi ville blive den kvit. Jo mere vi inlade os med den, des ringere Udbygget er der til, at Støtterne ville komme til at vikle under den. Det at række Haand til et Forlig er at støtte den i Stedet for at svække den, og hvor kunne vi tro, at denne Regering eller nogen som helst Regering kan imod et helt Folks Krav vedblive at beholde den Plads; det tror jeg er en ren Umulighed. Og dersom jeg skulde bede denne Regering om noget, saa skulde det være det, at har den det danste Folks billige Krav og Bæsfærd for Dje, saa kan den ikke gjøre det nogen bedre Tjeneste end at gaa sin Vej, for at Grundloven kan komme til sin Ret, og at vi kunne komme til at arbejde paa Lovens Grund. Der er mange Spørgsmaal, der staa paa Dagsordenen; men jeg ser ikke, at de kunne løses paa nogen billig og rimelig Maade, saa længe Regeringen sidder [og siger: Ja, det kunne vi ikke tage imod, og vi regere trods, hvad denne Forsamling forlanger.

Der er talt om de gode Resultater i de senere Aar. Jeg er ikke i Stand til at se, at det er saa overmaade gode Resultater. Vi

have faaet adskillige Love, men det er ikke Love, som fremme det almindelige jævne Folks Løb i nogen Grad. Vi have faaet en Alderdomsforførgelseslov. Jeg nægter ikke, at den maatte nok kan gøre Gavn paa enkelte Steder; men Byrden af denne Lov ligger dog hovedsagelig paa den almindelige Bælgerbefolkning, som allerede er haardt bebyrdet i Forvejen, og det er for mig en tvivlsom Vej at gaa, at tage fra en, der har for lidt i Forvejen, og give til en, der ogsaa har for lidt.

Der var en Gang, da baade Venstre og Højre vare enige om, at de indirekte Statter næppe vare et retfærdigt Grundlag for Bestatning. Det eneste, der talte for deres Bestaaen, var, at vi allerede havde dem, og Venstre var den Gang enig om, at der skulde søges en lempelig Afløsning, og i Stedet derfor sættes en Formue- og Indkomstskat. Men hvorledes er dette Spørgsmaal løst? Siden den Tid ere de indirekte Statter endog voksede til det dobbelte, og dog ere vi ikke komne et Skridt videre — snarere have vi faaet en ny, indirekte Skat. Nu ved jeg nok, at der siges, at det er ikke nogen ny Skat, men kun en Omlægning. Jeg tænker herved paa Olfatten, vi have faaet. Det siges, at vi for denne Olfat have faaet Afslag paa Sukker og Petroleum; men det kan dog ikke nægtes, at det lige fuldt er en ny Skat. Der var ingen, der havde noget imod, at vi fik Lettelse paa Sukker; men det kan ikke være rigtigt, at vi derfor skulde have en ny Skat, som jo for en stor Del ogsaa rammer den jævne, almindelige Befolkning. Derimod skulde man tænke paa at faa en Indtægt fra dem, der have bedst Raad til at svare, men det er der selvfølgelig ingen Udbygget til. Jeg ser meget godt, at man ikke kan komme frem; det er ikke min Mening, at vi kunne komme frem, saa længe vi leve under provisoriske Tilstande; men saa meget mere synes det mig, at der er Grund til at indtage denne Stilling, at vi sige et bestemt Nej til dette System. Jo hurtigere vi kunne dertil, desto hurtigere komme vi af dermed.

Jeg har endnu en Bemærkning, det er til det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgtreds (Tutein). Han omtalte, at Landbruget trænger til en anderledes Støtte og Hjælp, end der for Tiden ydes. I hvor meget jeg erkender, at Landbruget er daarlig stillet og trænger til Støtte, saa mener jeg dog ikke, at denne indirekte Hjælp fra Statskassen er den rette Vej til at hjælpe Landbruget ret paa Fode, det er ikke tilstrækkeligt. Det danste Landbrug er som